CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny **3 zł.** z przesyłką	**CZĘSTOCHOWA** ul. Najśw. Marji Panny 64	P. K. O. Nr. 68 960 Telefon Nr. 17-10
Rok II.	**Luty 1935**	**Nr. 2.**

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

„Ty jesteś Opoką"

Z okazji 13-tej Rocznicy rządów Piusa XI. (1922 — 1935).

Już 13 lat mija od chwili, gdy potrójna korona spoczęła na skroniach Nuncjusza polskiego, Kardynała, Arcybiskupa Medjolanu, Achillesa Ratti'ego.

Przy żadnej trumnie papieskiej i przy żadnej koronacji papieskiej nie widziano tylu przedstawicieli państw, co przy trumnie Benedykta XV, a koronacji Piusa XI.

Dwieście sześćdziesiąty siódmy Następca Galilejskiego Rybaka i zastępca Chrystusa na ziemi, jeden z nieprzerwanego łańcucha dynastji, której na imię — Papiestwo. Słowa Chrystusa: *„Błogosławiony jesteś Szymonie, synu Jony... a ja tobie powiadam, żeś Ty jest Opoka, a na tej opoce zbuduję Kościół mój, a bramy piekielne nie zwyciężą go... Tobie dam klucze królestwa niebieskiego... Paś baranki moje, paś owce moje... utwierdzaj brać Twoją"* — stanowią dogmatyczną podstawę prymatu pierwszego biskupa rzymskiego, św. Piotra.

A ponieważ Kościół Chrystusowy trwać ma do końca świata, logicznie więc i prymat, pierwszeństwo i faktyczna władza biskupów rzymskich nie wygasła.

Sam dźwięk imienia „Papież" przed oczyma duszy wierzącej wywoła i przesunie szereg postaci, naznaczonych najwyższem dostojeństwem ducha.

W ślad za Piotrem Apostołem, ukrzyżowanym na wzgórzu watykańskiem, błogosławiącym poraz pierwszy urbi et orbi (miastu i światu), idzie papież - męczennik, powtarzany przez pierwsze trzy wieki stale i systematycznie w aureoli krwi za Chrystusa przelanej. Pierwszych 33 papieży ginie śmiercią męczeńską.

A potem od katakumb poprzez wieki idą Leony, Grzegorze i Piusy, aż po stulecie XX.

Od XIX wieków zasiadają w Rzymie naprzód obok, a potem na miejscu Cezarów. Współcześni domowi Juljuszów i Teodozjuszów, Hohenstaufom i Hohenzolernom, śmiało wkroczyli w wiek XX.

Papiestwo, to jedyna dynastja na świecie, nie dynastja rodu, ale *ducha, władzy, wiary i prawdy.*

Wykreślić 266 papieży z dziejów świata, historji, wiedzy, cywilizacji i kultury, to znaczy wytworzyć przepaść, której się niczem nie wypełni.

Wszystkie prawie narody papieże wychowali, w kolebce je błogosławili i niejednemu już narodowi krzyż nad grobem postawili lub jeszcze postawią.

Papiestwo to potężne imperjum duchowe, *to najwyższy autorytet, powaga w dziedzinie wiary i moralności, to niewzruszona opoka zasad Ewangelji.*

Przetrwa papiestwo wszystko: i naukę pyszną i religje fałszywe i oświatę bez Boga i politykę chytrą i brutalną, i zepsucie obyczajów, i niestałość ludzką i czas.

Duch jest jego siłą. Moc Boża jest z niem!

Dzień 12 lutego szczególniejszą radością napawa każdego Polaka-Katolika. Z osobą Piusa XI wiążą nas najpiękniejsze wspomnienia czasów odrodzenia się naszej niewolą steranej Ojczyzny.

My jednak tak mało wiemy o Nim. Widzimy Go często na fotografjach, w pontyfikalnych szatach, nie zawsze zdajemy sobie sprawę z tego, że ten biały starzec, co wyciągniętą dłonią świat wciąż błogosławi, to Jedyny Ojciec całej ludzkości, wszystkich narodów, to Najwyższy Wódz, dzierżący ster rządu dusz nieśmiertelnych.

Od pierwszej chwili swego wiekopomnego pontyfikatu poświęca wszystkie siły dla urzeczywistnienia „pokoju Chrystusowego przez Królowanie Chrystusa", a poganiejącemu światu stale przypomina nieśmiertelne prawdy objawione: *potrzebę panowania ducha nad ciałem, Królestwa Bożego nad kultem złotego cielca, zadań moralnych nad materjalnem bogactwem.*

Pius XI wziął sobie za zadanie odnowić w świadomości ludzkiej tę prawdę, że istnieje Królestwo Boże, którego Królem jest Jezus Chrystus, że nie można dwom panom służyć, chodzić w ciemności i światłości zarazem, lecz *że mamy wszyscy obowiązek*, o ile nie chcemy zatracić całej swej wieczności, wejść do Królestwa Chrystusowego i tam wierne służby sprawować.

Nikt przed Piusem XI nie wzniósł tak wysoko sztandaru Kościoła, jako potęgi moralnej przez wzniosłość, szerokość i głębokość swych wiekopomnych poczynań.

Przejdzie do historji jako *papież misyj* katolickich, gdyż doprawdy troska o misje i wystawa misyjna w r. 1925 unieśmiertelniają

imię Piusa XI i stwarzają nową erę w dziejach misyjnych Kościoła.

Każdy z ostatnich papieży przechodzi do historji z pewnym, że się tak wyrażę, przydomkiem.

Leon XIII „papież robotników", Pius X „święty", Benedykt XV „Anioł pokoju", Pius XI przejdzie najprawdopodobniej pod mianem „Papież Akcji Katolickiej". I to będzie bodaj największy jego tytuł do sławy. Bo nic się nie da porównać z myślą, która pojęcie Akcji Katolickiej przenika: *zmienić świeckich ludzi w apostołów odwiecznej prawdy, pogłębić katolicyzm, uczynić go treścią i duszą życia jednostki i społeczeństw.* Podkreślam — *i społeczeństw,* — a nie tylko jednostki.

A program tego uspołecznienia w duchu „Akcji Katolickiej" głosi encyklika Piusa XI z dnia 15 maja 1931 r. „Quadragesimo anno". Nie zrozumiemy nigdy przewodniej myśli rządów Piusowych, idei „Akcji Katolickiej", o ile nie wgłębimy się w treść tej właśnie encykliki, która stwierdza, *że Kościół prócz misji w stosunku do jednostki ma jeszcze misję w stosunku do społeczeństw, że jego moralność jest jeszcze i moralnością społeczną, że Kościół ma obowiązek opiniowania o sprawach społecznych, że reforma systemu ekonomicznego, chwiejącego się ustroju społeczno gospodarczego może nastąpić tylko przez szczere, powszechne wcielenie w życie sprawiedliwości i miłości bliźniego.*

Ma więc „Akcja Katolicka" w sobie treść społeczną.

A jej odsunięcie od walk i sporów politycznych, którego Pius XI tak surowo przestrzega, znaczy nieco innego, tylko chęć skupienia i zjednoczenia katolików w twórczej, człowieka i chrześcijanina duchowo bogacącej pracy, aby ich w ten sposób przygotować do zdecydowanego wystąpienia na rzecz reformy stosunków społecznych w duchu chrześcijańskiej moralności, kiedy nadejdzie odpowiednia chwila, kiedy sama ludzkość zawiedziona próbami mechanicznych lub rewolucyjnych prób reformy, zwróci się do Kościoła i od Niego zażąda pomocy.

Wysuwając hasło i nakaz „Akcji Katolickiej" chce im Pius XI powiedzieć: Wycofajcie się z małych i przemijających trosk, lecz nie na to, by życie społeczne zostawić na łup walczących między sobą prądów nam obcych i wrogich, tylko na to, żeby, odnowiwszy się na duchu i zjednoczywszy się przez przyjęcie katolickich zasad, Kościół mógł w stosownej chwili wystąpić *jako zwarty hufiec* i dać ludzkości ten porządek, który Bóg w swym odwiecznym planie zamierzył.

Oto cele tkwiące w „Akcji Katolickiej" Piusa XI.

Glebę tej pracy w Roku Jubileuszowym pragnie Papież specjalnie zrosić Krwią, płynącą z niewysychających nigdy źródeł Tajemnicy Odkupienia.

„Fale Katolicyzmu rosną, sztandary Rzymu posuwają się na-

przód" — tak mówią i piszą dzisiejsi wybitni protestanci (Dr. Doering) patrząc na gigantyczny rozmach pracy, wysiłków za pontyfikatu Piusa XI.

W triumfach i radościach Ojca św. bierze udział cała Katolicka Polska, którą ukochał jako swoją drugą ojczyznę.

W Polsce i na Polsce zaprawiał się Pius XI do swego wszechludzkiego posłannictwa.

Pius XI, to papież jakiego Polska dotychczas nie miała, *wypróbowany nasz przyjaciel i miłujący ojciec.*

I tam w watykańskich komnatach, wśród arcydzieł sztuki włoskiej, znajduje się na biurku Papieża i nasz Zygmunt z krzyżem i mieczem, dar duchowieństwa polskiego — szczytna synteza, streszczenie naszej chwały — i Chrystus Świętokrzyski pod krzyżem upadający, dar niewiast polskich — synteza naszego cierpienia — i Matka B. Częstochowska, dar ludu polskiego — synteza naszej wiary.

To też gdy mnożą się odstępcy i nowe, niekiedy wprost zwyrodniałe tworzą się sekty, prowadzące do obałamucenia nieuświadomionych i maluczkich, gdy wrogowie dokładają wszelkich wysiłków, by nas podzielić, poćwiartować, poróżnić — my, katolicy, tem więcej winniśmy przy każdej sposobności ujawniać naszą dumę katolicką, winniśmy wykazywać, że silnym i zwartym szeregiem stoimy przy Stolicy Apostolskiej, że niema katolicyzmu bez łączności z Rzymem, z Papieżem.

Oby rocznica papieska ożywiła w nas pełne dumy i mocy czucie, przekonanie i sumienie katolickie, wzmocniła synowski węzeł serc polskich z „polskim" papieżem, Piusem XI, który niech panuje i rządzi szczęśliwie w najdłuższe jeszcze lata,

Niech żyje Pius XI! Władca, Rządca dusz i nieustraszony obrońca wartości wiecznych!

Częstochowa. *Ks. Dr. B. K.*

Podziękowanie.

Diec. Instytut A. K. w Częstochowie poczuwa się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania tym wszystkim organizacjom A. K, które nadesłały pod adresem tegoż Instytutu swe życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

Mianowania Prezesów Par. A. K.

W myśl art. 17 Statutu Konstytucyjnego A. K. — Diec. Instytut A. K. w Częstochowie zatwierdził następujących Prezesów Par. A. K.:

W Dzietrzkowicach — p. Jana Lipietę — rolnika, w dniu 29.XI. 1934, po ustąpieniu p. Jana Ciastrzyka. W Wieluniu p. Mec. Karola Niekrasza, w dniu 13.XII.1934 r. W Dąbrowie Górniczej p. Mec. Ro-

mana Morgulca, w dniu 13.XII 1934 r., po ustąpieniu p. Prof. Kazimierza Smoleńskiego.

Dziękując ustępującym Prezesom za dotychczasową współpracę z Instytutem — składamy zarazem nowym Prezesom życzenia „Szczęść Boże" w pracy.

W sprawie prenumeraty „Czynu Katolickiego".

Diec. Instytut A. K. w Częstochowie, jako Wydawca „Czynu Katolickiego", zwraca się z prośbą do wszystkich prenumeratorów okólnika o jaknajrychlejsze wpłacenie zaległej prenumeraty za r. 1934.

Jednocześnie w związku z rozszerzeniem okólnika i powiększeniem liczby prenumeratorów prosimy Przew. Ks.Ks. Asystentów o łaskawe zakomunikowanie nam w terminie najpóźniej do dnia 10 lutego b.r. jaką ilość egzemplarzy (nie licząc zamówionych i opłaconych indywidualnie) mamy wysyłać do danych parafij. Wiadomość ta jest nam potrzebna ze względu na konieczność ustalenia nakładu okólnika.

W celu uniknięcia na przyszłość możliwych nieporozumień podajemy zarazem do łaskawej wiadomości, że:

1 — egzemplarze przyjęte i niezwrócone zaraz uważamy za za prenumerowane;

2 — prenumeratę wpłacać można przez P. K. O. Nr. 68.960 za cały rok w wysokości 3 zł., albo za pół roku w wysokości 1.50 zł. od egzemplarza;

3 — wypowiedzenie prenumeraty przyjmujemy tylko na początku albo w połowie roku.

Ze Składnicy D. I. A. K.

Odkładając, z przyczyn od nas niezależnych, ogłoszenie regulaminu Składnicy do następnego miesiąca, podajemy zarazem do wiadomości, że posiadamy względnie będziemy mogli dostarczyć w najbliższym czasie:

1. — Legitymacje. — Dla Oddziałów K. S. Mężów i Kobiet wysyłamy legitymacje z dawniejszego nakładu, przeznaczone na lat 5, w cenie po 3 gr. za sztukę.

2. — Pieczątki. — Przyjmujemy zamówienia na pieczątki od wszystkich oddziałów. Cena pieczątki wynosi 1,50 zł. wraz z przesyłką. Pieczątki już zamówione prześlemy w najbliższych dniach.

3. — Karty zgłoszeń (deklaracje przed przyjęciem) posiadać będziemy na składzie od 1 lutego.

4. — Księgowość. Dla Oddziałów K. S. Mężów i Kobiet polecamy uproszczoną księgowość złożoną z dwuch ksiąg — księgi kasowej i księgi protokułów wraz z księgą członków i składek. Cena

obu ksiąg, przeznaczonych na okres najmniej pięcioletni, wynosi 8,70 zł. (księga kasowa 3.20 zł., księga protokułów 5.50 zł.) Dla oddziałów liczniejszych posiadamy komplet większy. *Księgowość używaną przez Oddziały K. S. Młodzieży* posiadać będziemy na składzie od 1 lutego b. r.

5. — **Znaczki na legitymację**, stwierdzające wpłatę składki członkowskiej, posiadać będziemy w początku lutego, o wartości 5 gr., 10 i 15 gr. Cenę ustalimy później.

6. — **Znaczki organizacyjne** dla Oddziałów wszystkich Stowarzyszeń posiadać będziemy również od lutego.

7. — **Wydawnictwa N. I. A. K.**

Z CYKLU „KULTURA KATOLICKA": I. Ks. Fr. Sawicki: *Filozofja miłości.* Str. 120. Cena 1.50 zł.

II. S. M. Renata: *Sentire cum Ecclesia.* St. 250. Cena 5 zł.

III. Garrigou-Lagrange: *Trzy nawrócenia i trzy drogi.* Str. 160. Cena 3 zł.

IV. Mader: *Chrystus wielki Monarcha.* Str. 56. Cena 1 zł.

V. S. M. Renata: *Liturgja a sztuka.* Str. 212. Cena 4 zł.

VI. Faber: *Dobroć.* Str. 80. Cena 1.20 zł.

Z CYKLU „SZKOŁA CZYNU" dalsze numery: Nr. 18 — „Do szeregów Chrystusowych". Nr. 19 — „W krzyżu zbawienie". Nr. 20 — „Dzieło Odkupienia". Nr. 21 — „Chrystus w parafji". Nr. 22 — „Zadania mężczyzn w Akcji Katolickiej". Nr. 23 — „Akcja K. a rodzina". Nr. 24 — „Rodzina a wychowanie". Nr. 25 — „Pius XI — papiez A.K." Cena każdego numeru — referatu 10 groszy.

Nowy tomik „Bibljot. A. K." Nr. 11 — „Socjologiczne podstawy A. K." Str. 40. Cena 80 gr.

Zebranie Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej w miesiącu **lutym.**

1. Modlitwa.
2. Zagajenie przez Prezesa P. A. K.
3. Odczytanie i przyjęcie protokułu z poprzedniego zebrania.
4. Sprawozdanie członków Zarządu z ich działalności.
5. Referat lub pogadanka z dziedziny A. K.
6. Dyskusja.
7. Sprawy bieżące (komunikaty D. I. A. K., projekty i dokładny plan pracy dla wszystkich członków Zarządu i t. d.)
8. Wolne wnioski.
9. Zakończenie modlitwą.

Komunikaty D. I. A. K.

1. **Święto papieskie.** Z okazji 13-tej rocznicy wyboru (6 lutego) i koronacji (12 lutego) Ojca św. Piusa XI należy urządzić w parafji uroczysty obchód w niedzielę dnia 12 lutego, albo w niedzielę następną t. j. 17 lutego. W dniu ustalonym przez ks. Proboszcza organizacje katolickie wezmą udział w rannem nabożeństwie a następnie w akademji, którą zorganizować powinien Zarząd P.A.K. w porozumieniu z Asystentem Kościelnym. Na program akademji złożyć się mogą:

1) Śpiew. 2) Zagajenie. 3) Referat. 4) Deklamacje. 5) Muzyka. Dodać można jeszcze inne punkty.

UWAGA: Referat zawiera niniejszy numer „Czynu K." Inne pomocnicze materjały znaleźć można: w I tomie dzieła J. E. Ks. Biskupa T. Kubiny p. t. „*W podniosłych chwilach i doniosłych sprawach*" na str. 23 i nast. jest doskonały materjał do przemówień i odczytów.

Urozmaicenia popularne na akademję zawiera tomik p. n. „*Akademja papieska*". Fr. Moronia, wydany przez „Ostoję", Poznań, Pocztowa 15. Cena 1.60 zł. Zamawiać wprost.

„Hymn papieski" Ks. J. Wisniewskiego — cena 1 zł. part. i „Śpiewy na cześć papieża" — Ks. A. Chlondowskiego — komplet 6 zł. Zamawiać: Wyd. ks.ks. Salezjanów, Warszawa, Ks, Siemca 6.

2. **Dzień abstynencki.** W początkach lutego związki abstynenckie urządzają propagandę za abstynencją. Zarządy P.A.K. wykorzystają w tym celu dzień 2 lub 3 lutego, organizując odczyt lub pogadankę dla oddziałów na temat związany z zagadnieniem abstynencji.

3. **Wykłady religijno-społeczne.** Zarządy P.A K., zwłaszcza w większych ośrodkach diecezji, pomyślą o zorganizowaniu w miesiącach zimowych wykładów religijno społecznych nietylko dla członków stowarzyszeń katolickich ale na szerszą skalę. Stosownie do potrzeby uwzględnić można dziedziny: etyki katolickiej, historji Kościoła Kat., liturgji kat., chrześcijańskich nauk społecznych, Akcji Katolickiej it.p. Wybór tematów pozostawia się do uznania P.A K. Na życzenia D. I. A. K. służyć może bliższem wskazaniem tematów oraz literatury pomocniczej. O podjętej akcji w tej dziedzinie zawiadomić należy D. I. A. K.

4. **Rekolekcje zamknięte.** W okresie postu P. A. K. przeprowadzoną w parafjach agitację za udziałem w rekolekcjach zamkniętych. Podany w dziale „Ref. Rek. Zamkn." kalendarzyk rekolekcyjny zechcą Zarządy P.A.K. wywiesić w powiększeniu w miejscach widocznych obok kościoła, w salach zebrań i t. p.

5. **Przypomnienia.** 1. Do 1 lutego odesłać do D. I. A. K. wy-

pełnione należycie arkusze sprawozdawcze z działalności Zarządu P. A.K., zaopatrzone w podpisy Ks. Asystenta, Prezesa i Sekretarza. Odpis sprawozdania przechować należy w aktach P A K. 2. Ustalić parafjalny program pracy i odpis przesłać wraz ze sprawozdaniem do D.I.A.K. 3. Opłacić należność za „Czyn K." i pobrane z D. I. A. K. wydawnictwa.

KRONIKA.

1. **Kursy dla duchowieństwa.** W dniach od 7-go — 11-go stycznia b. roku odbyły się jednodniowe powiatowe kursy A. K. dla duchowieństwa naszej diecezji w następujących miejscowościach: 7.I — w Sosnowcu, 8 — w Wieluniu, 9 — w Częstochowie, 10 — w Zawierciu, 11 — w Radomsku. Program kursów obejmował: 1) — Adorację Najśw. Sakr. z konferencją na temat „Przyjdź Królestwo Twoje", głoszoną przez Ks. dr. A. Sobczyńskięgo. 2) — Referat: „Spółczesny aicyzm i klerykalizm" — przez Ks. dr. A. Sobczyńskiego. 3) — Referat „Obowiązki i prawa księży, jako asystentów w A.K." — przez ks. prałata A. Zimniaka, Wik. Gen. 4) — Dwa ref. p prof. Kl. Jędrzejewskiego z Warszawy, na temat: „Zagadnienia, jakiemi zajmuje się A.K.", oraz: „Działalność oddziałów Kat. Stow. w parafji". W kursie wzięło udział około 192 księży Asystentów.

2. **Kurs w Seminarjum Duchownem.** W dniach od 17 — 19 grudnia ub. roku Dyrektor D.I.A.K. ks. J. Sobczyński przeprowadził trzydniowy Kurs A. K. dla alumnów naszego Sem. Duch. w Krakowie. Kurs obejmował 2 wykłady dziennie z zakresu zasad i techniki organizacyjnej w A. K.

3. **Poświęcenie świetlicy A. K. w Bobrownikach** W dniu 1 stycznia b.r. odbyło się poświęcenie nowej świetlicy AK. w Bobrownikach. W odpowiedzi na zaproszenie na uroczystośc — DIAK. przesłał nowej placówce AK. życzenia pomyślnego rozwoju.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

1. Plan pracy.

Różnorodny teren zainteresowania naszych Oddziałów K. S. Mężów utrudnia opracowanie jednolitego planu pracy. Okólnik K.S. Młodzieży Męskiej, który zamieszcza myśli o planie pracy uprzejmie prosimy o przedyskutowanie na zebraniach Kierownictw jak i o przesłanie do naszej Centrali swoich uwag dotyczących programu pracy.

W okólniku naszym podawać będziemy referaty, które ułatwią Kierownictwom pracę. Podawane komunikaty prosimy w czyn wprowadzać.

2. Myśli o Encyklice „Rerum Novarum".

Będziemy się starali podawać w „Czynie Katolickim" wiekopomną Encyklikę Leona XIII „Rerum Novarum", na podstawie dzieła Ks. Jana Piwowarczyka „Encyklika Rerum Novarum" Leona XIII, aby zaznajomić wszystkich mężów Katolickich z jej treścią. — Że jest

ona zawsze aktualną niech posłużą nam słowa Ojca św. Benedykta XV. wygłoszone dnia 10 marca 1919 roku do Stowarzyszenia Robotników pod nazwą św. Joachima.

„Chcemy przypomnieć, cośmy nieraz powtarzali, że encyklika „Rerum Novarum" zachowała ciągle swoją wartość pierwotną. A jeśli co Nas dziwiło, to tylko zdziwienie wywołane przez Nasze oświadczenie. Sprawa społeczna bowiem ciągle jeszcze czeka na rozwiązanie; żeby zaś nie była rozwiązana przeciw Kościołowi, trzeba żeby jej nie rozwiązywano bez Kościoła. Któż jednak nie widzi, że, by znaleść takie rozwiązanie kwestji delikatnej i złożonej, należy mieć przed oczyma papieski dokument?

Czas długi, który upłynął od ogłoszenia encykliki, nie osłabił ani jej siły, ani jej aktualności. Można nawet powiedzieć, że wypadki, które po niej nastąpiły, usprawiedliwiają czarne kolory encykliki, użyte przy malowaniu obrazu klas społecznych i łatwiej teraz pozwalają zrozumieć nam jej wniosek, iż zgoda klas społecznych nie da się przeprowadzić bez sprawiedliwości i bez miłości. Ku triumfowi tych idei zdążać powinny wysiłki tych, którzy chcą chrześcijańskiego rozwiązania sprawy społecznej...

W tym pamiętnym dokumencie ujętą jest kwestja społeczna przedewszystkiem pod kątem widzenia warunków życia robotniczego. Nie o samych prawach przedsiębiorców ona mówi, i nie o samych obowiązkach robotników. Do przedsiębiorców odzywa się, że, jeśli mają prawa, to nie powinni zapominać o obowiązkach, które ich ściśle wiążą. Do robotników zaś, jeśli wiernie mają dopełniać obowiązków swego zawodu, to nie powinni poddawać się rozpaczy jakoby praw nie mieli...

Nikt nie przypuszcza, że encyklika Leona XIII-go była konieczna dla stworzenia godności robotnika. Nawet przed encykliką stawiał Kościół żądanie, by w najlichszym robotniku uszanowane były obraz i podobieństwo Boże, które błyszczą na czole najpotężniejszego monarchy... Chciał Kościół, żeby przynajmniej pod sklepieniem Jego świątyń nie było różnic między traktowaniem nieszczęśliwego i biednego robotnika rolnego, a wielkiego finansisty lub arystokraty. Lecz,... poza świątyną znieważano bardzo często tę godność ludzką którą tak rozum, jak wiara widzą w prostym słudze i człowieku z ludu. Dla tego to Papież przemówił; nie, żeby nadać robotnikowi godność, której nie miał przedtem, ale żeby mu przywrócić uznanie jego praw publicznych i prywatnych.

Nie twierdzimy, żeby wystąpienie Papieża było bezowocne. Byłoby jednak złudzeniem wierzyć, że encyklika rozprószyła wszystkie ciemności i osiągnęła wszystkie swe cele... W ten sposób tłumaczy się spóźnienie w powszechnym uznaniu konieczności moralnego podniesienia robotnika...

Pragniemy, żeby ten dokument był zawsze uważany za „wielką kartę” (pracy) i żeby zagadnienia, związane z położeniem warstw robotniczych były badane i rozwiązywane w jej świetle... Najwyższy Pasterz Leon XIII kończył swoją wspaniałą encyklikę zapewnieniem że Kościół w każdym czasie i w każdej sprawie użyczy swej pomocy, jeśli będzie chodziło o dobrobyt materjalny i moralne podniesienie warstw ludowych. „Co się tyczy Kościoła, to nigdy nie braknie Jego w tej sprawie pomocy”.

Zapewnienie Naszego znakomitego Poprzednika uważamy za Swoje własne, ażeby je móc pełniać na korzyść ludu Nam powierzonego, prosimy P. Boga o błogosławieństwo dla Nas i dla Naszych dzieci“.

Chcąc dokładnie zrozumieć encyklikę Rerum Novarum musimy sobie zdać sprawę z przyczyn i okoliczności, które skłoniły Wielkiego Papieża do napisania tego orędzia.

Osoba Papieża, warunki, w których encyklika powstała, kwestje, które rozstrzyga i główna idea.

Życiorys Leona XIII.

Joachim Peeci — Papież Leon XIII — urodził się 2 marca 1810 roku w Cartinetto w środkowych Włoszech. Pochodził on ze starej rodziny włoskiej. Studja swoje odbywał u OO. Jezuitów, w Kolegjum rzymskiem i akademji gdzie studjował nauki teologiczne i prawo. Po, studjach został wyświęcony na kapłana w r. 1837. Papież Grzegorz XVI odznaczył go godnością prałata, a następnie powierzył mu odpowiedzialne stanowisko w administracji Państwa Kościelnego. W roku 1843 widzimy go na stanowisku Nuncjusza Apostolskiego w Belgji z tytułem arcybiskupa; w roku 1846 opuścił Brukselę z powodu nadwątlonego zdrowia i został powołany na stolicę biskupią w Perugji, mianowany równocześnie kardynałem. Ćwierć wieku kierował diecezją Perugjańską. Po śmierci Piusa IX w roku 1878 na „conclawe“ został wybrany Papieżem Arcybiskup Perugji Joachim Pecci, który przybrał imię Leona XIII.

Jeden z uczestników, który był obecny w czasie wyboru tak kreśli jego postać: Jest postawy wysokiej, szczupły, o ruchach szlachetnych i poważnych. Głowa zwraca uwagę delikatnością rysów, linje twarzy mocne, nieco ostre; czoło wysokie i zwężone ku skroniom, twarz podłużna, broda wydatna, oblicze jasne i wesołe. Głos dźwięczny. W życiu prywatnem jest (Leon XIII) prosty, serdeczny, miły i żywy. Przy obrzędach kościelnych, przybrany w purpurę lub strój biskupi staje się poważnym i majestatycznym.

Działalność Leona XIII.

Po wielkich burzach jakie nawiedziły Stolicę Apostolską Leon XIII wstępując na tron chce przekonać cały świat o wielkości, potędze, pożytkach i konieczności nauki katolickiej dla ludzi. Zadanie to w wysokim stopniu osiągnął. To też umierając 20 lipca 1903 roku

umierał wśród niekłamanych oznak żalu i uwielbienia całego świata dla jego osoby.

Panowanie Leona XIII można ująć w dwie grupy poczynań i tak: dostosowanie nauki Kościoła do potrzeb współczesnych i porozumień ze światem zewnętrznym.

Leon XIII napisał wiele listów apostolskich poświęconych zagadnieniom ludzkości. W listach tych przedstawił naukę chrześcijańską w stosunku do zagadnień i prądów społecznych, które nurtowały w ówczesnych czasach i tak: Socjalizmowi i anarchizmowi poświęcił encyklikę „Quod Apostolici", organizacji rodziny enc. „Arcanum", pochodzeniu władzy państwowej enc. „Diuturnum illud", chrześcijańskiemu ustrojowi państwa „Immortale Dei", zagadnieniu wolności obywatelskiej enc. „Libertas", prawom i obowiązkom obywateli enc. „Sapientiae chrystianae" kwestji robotniczej enc. „Rerum Novarum", demokracji Chrześcijańskiej enc. „Graves de communi" i wiele, wiele innych.

Pod wpływem tych encyklik powstał silny umysłowy ruch katolicki, w którym brali udział świeccy i duchowni.

Starał się Leon XIII, aby stosunki dyplomatyczne nawiązane były z państwami. Jaką się cieszył popularnością i powagą w świecie międzynarodowym Leon XIII niech posłuży fakt, że powierzono mu rozstrzygnięcie sporu hiszpańsko-niemieckiego i poddanie się rozstrzygnięciu papieskiemu bez utyskiwań.

Powody jakie skłoniły Papieża do wydania encykliki „Rerum Novarum". Encyklika ta wynikła z stosunków, w których żywo działało współczesne społeczeństwo i tak: niesprawiedliwość stosowana z jednej strony przez pracodawców w stosunku do robotników' z drugiej zaś strony antyspołeczny rewolucyjny socjalizm. Wszędzie odczuwano potrzebę wyzwolenia się od jednego i drugiego zła. Wyrazem czego były liczne pielgrzymki do Watykanu. Istniały również spory wśród katolików w zapatrywaniu na kwestję robotniczą i jej rozwiązanie, co dzieliło katolickie społeczeństwo.

O treści encykliki i jej aktualności w następnym referacie.

KOMUNIKATY.

1. W dekanacie Gorzkowickim i Radomszczańskim odbędą się kursy zdrowia, które przeprowadzi Instruktor Centrali. Serdecznie zachęcamy do jaknajliczniejszego udziału.

2. Czy już wszędzie odbyły się Walne Zebrania.

3. O ile zaszły zmiany w Kierownictwie należy natychmiast zawiadomić Starostwo według załączonego formularza. Patrz Okólnik Młodzieży Męskiej str. 16.

4. Przypominamy o sprawozdaniach rocznych, które należało przesłać do dnia 31 stycznia do Centrali K. S. M. w Częstochowie.

5. Czy Wasz Oddział zapłacił już składkę Stowarzyszeniową za ubiegły rok?

6. W dniu 1 lutego przypadają imieniny P. Prezydenta R. P. Prof. Ignacego Mościckiego. Postarają się w tym dniu Oddziały o zorganizowanie uroczystego zebrania, względnie tam gdzie są zorganizowane Komitety przyłączyć się do nich w celu uczczenia Głowy Państwa.

7. Wspólnie z P. A. K, zorganizować należy uroczystości Papieskie.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

KOMUNIKATY.

1. Zebranie plenarne Oddziału K.S.K. w lutym

1. Zagajenie i modlitwa;
2. Odczytanie protokółu z poprzedniego zebrania;
3. Kwadrans katechizmowy. (Patrz niżej nr. 3 str. 14)
4. „ ewangeliczny.
5. Referat na temat „Jaki jest nasz obowiązek w okresie zabaw"
6. Referowanie lub czytanie encykliki o Małżeństwie chrz.
7. Komunikaty kierownictwa;
8. Wolne wnioski;
9. Zakończenie — śpiew „My chcemy Boga".

2. **Nowe oddziały.** Po reorganizacji zarejestrowane zostały nowe oddziały K.S.K. *w Milowicach* z prezeską p. Mirosławą Zielińską i *w Strzemieszycach* z prezeską p. Marją Karendatową. Nowym Oddziałom, „Szczęść Boże".

3. **Przystąpienie do Centrali Krajowej.** Podajemy do wiadomości naszych Oddziałów, że w grudniu ub. r. Stowarzyszenie nasze przystąpiło, zgodnie ze statutami, do Kat. Związku Kobiet, mającego swą siedzibę w Poznaniu, przyjmując przez to oficjalny udział w katolickim ruchu kobiecym w całym kraju.

Nie wątpliwie fakt ten zaznaczy się dodatnio w działalności naszego Stowarzyszenia, stwarzając choćby pobudkę szlachetnego współzawodnictwa.

4. **Modlitwa na zebraniach.** Uchwałą Rady Naczelnej z dnia 16.VI. ub.r. zdecydowanem zostało, że każde zebranie zarządu oraz plenarne, ma się zaczynać krótką modlitwą do Ducha św. „Przyjdź Duchu św. napełnij łaską serca wiernych Twoich, a ogień Twej boskiej miłości racz w nich zapalić". A kończyć pozdrowieniem: „Niech

będzie pochwalony Jezus Chrystus", względnie pieśnią: „My chcemy Boga.

5. **Miesięczna Komunja św.** Oddziały określą w tym celu jakiś stały dzień. Dobrze będzie wybrać pierwszy piątek miesiąca — dzień poświęcony Sercu Jezusowem.

6. **Referaty.** Ukazywać się będą w Okólniku krótkie gotowe referaty dla tych Oddziałów, które nie mają warunków do tego, aby opracować je samodzielnie. Inne oddziały podany referat uważać będą za podstawę, według której przygotują samodzielnie wykład.

Wszystkie Oddziały powinny po wygłoszeniu referatu przeprowadzić dyskusję, żeby dać możność swobodnego wypowiedzenia się członkiniom, co przyczyni się do ich wyrobienia i ożywienia zebrania.

7. **Urozmaicenia** zebrań ogólnych stanowić mogą: śpiew wspólny lub kilku osób, deklamacje, dialogi, monologi i t. p., które przygotowywać winny zwłaszcza młodsze członkinie.

8. **Sztandar.** Przypominamy, że nie jest najważniejszą rzeczą posiadać sztandar. Tam gdzie dochody są szczupłe, należy je obracać przedewszystkiem na opłacenie składek, abonowanie pism, organizowanie bibljoteczek, kursów, wysyłanie delegowanych na zjazdy it.d., a dopiero po opędzeniu tych niezbędnych wydatków, przyjdzie kolej i na sprawienie sztandaru. Nie należy też robić zbyt kosztownych sztandarów, lepiej użyć pieniądze na rozwój pracy w organizacji.

Dla tych Oddziałów, które wziąwszy powyższe pod uwagę, mają fundusze na sztandar, podajemy, jak on ma wyglądać według wskazań centrali krajowej: rozmiar 1 mtr. dług. i 1 mtr. szer.

Sztandar Oddziałów ma być w kolorach papieskich, biało żółty. Na żółtem tle należy umieścić Matkę Boską według cudownego obrazu z najbliższej okolicy (a zatem u nas Matka Boska Częstochowska).

Obraz należy umieścić skośnie, aby przy rozwinięciu sztandaru jaknajmniej się zwijał. Pod obrazem, lub z boku można umieścić ewentualnie kwiaty. Niżej nazwa miejscowości w której jest Oddział, a tam gdzie jest kilka parafji — dodać nazwę parafji.

Na białem tle, u góry w małej tarczy orzeł — na środku oznaka organizacyjna z napisem „Pro Christo et Patria" na oznace i z napisem Katolickie Stowarzyszenie Kobiet, dokoła. W koło oznaki wieniec zboża lub kwiatów. Drążek zakończony krzyżem zwykłym, lub powiększoną oznaką organizacyjną.

2. Kółka czyli Sekcje.

Zakładać Sekcje czyli kółka powinny te Oddziały, które naprawdę pracę swą chciałyby ożywić i podnieść jej poziom. Zadaniem Sekcji jest skupić kilka członkiń (nie więcej niż 10, a nie mniej niż 3),

które chciałyby pracować świadomie nad swojem wykształceniem czy oświeceniem w pewnym określonym kierunku. W zależności więc od zainteresowań członkiń w danym Oddziale powstać może sekcja n.p. nauki katechizmu, wychowania niemowlęcia, dziecka, młodzieży, higieny, gospodarstwa domowego, (wiejskiego czy miejskiego) sekcja pogłębiania wiadomości z zakresu Akcji Katolickiej, sekcja społeczna, której celem byłoby przygotować kilka osób do pracy w kierownictwie na miejsce czy do pomocy obecnego kierownictwa i t. d.

Szczególnie na wsiach, gdzie dalekie przestrzenie nie pozwalają na zwoływanie częstych zebrań, a w jednej wsi mieszka niekiedy kilka członkiń, sekcje mogą oddać wielkie usługi, bo dadzą możność większego korzystania z należenia do organizacji. W takich wypadkach oczywiście sekcja powstaje n p. w jednej wsi i skupia w sobie członkinie jednej lub także sąsiedniej wsi. Posiedzenia członkiń sekcji odbywać się mogą w domu jednej z członkiń, lub też każdorazowo u innej.

Na czele każdej sekcji stoi jej kierowniczka, której celem jest dbać o to, ażeby sekcja dawała jak największe korzyści członkiniom, i nie zawiodła pokładanych w niej nadziei zdobycia wiadomości najczęściej tak teoretycznych jak i praktycznych z tej czy innej dziedziny.

Najlepiej, jeśli podstawą pracy w sekcjach są wspólnie czytane i dyskutowane zagadnienia przez sekcje wybrane, lub jeśli zagaja się dyskusję przez rzucenie myśli na pewien temat, który jedna z członkiń poprzednio zgłębiła, a na posiedzeniu wszystkie wypowiadają swoje zdania, dążąc do wyrobienia sobie w odniesieniu do danego tematu jasnego i zdrowego światopoglądu w oparciu o etykę katolicką.

Oddziały, które w swoich ramach chciałyby stworzyć, lub też podobne sekcje stworzyły — zechcą zwrócić się z pytaniami do Centrali diecezjalnej, która po zawiadomieniu jej w jakim kierunku sekcja chce pracować, wskaże jej lub dostarczy pomocy w postaci książek czy broszur.

3. Kwadrans katechizmowy.

Przeprowadzać będą Oddziały posługując się zwykłym katechizmem (podręcznikiem szkolnym), przerabiając kolejno według wskazań Centrali prawdy Wiary. Należy czytać wolno i z zastanowieniem, żeby sobie dobrze powtórzyć i na stałe utrwalić w pamięci wszystko, co na zebraniach będzie przerobione.

W miesiącu lutym kwadrans obejmuje *„Przykazania miłości"*.

1) Które są główne przykazania miłości chrześcijańskiej?
2) Jak mamy miłować Pana Boga?
3) Kogo należy rozumieć przez bliźniego?

4) Dlaczego powinniśmy miłować nawet wrogów?

Kwadrans ewangeliczny. — Wziąć za podstawę do rozważań Ewangelję z „Niedzieli" z dnia 14.X.34 r. — przypowieść o Królestwie niebieskiem.

4. Jaki jest nasz obowiązek w okresie zabaw czyli karnawale?

Uśmiechnie się niejedna z Was, Kochane Matki. — Obowiązki nasze w okresie zabaw, to ma być temat naszych rozważań na zebraniu ogólnem kobiet dorosłych? Istotnie niewiele wśród Was jest takich, które jeszcze bawią się lub wogóle korzystają z uciech tego okresu zabaw, jaki nazywamy karnawałem, a jeśli korzystają to pewne jesteśmy, że dobrze pojmują zabawę i że nie grozi im żadne niebezpieczeństwo.

Ale czy dlatego powiedzieć możemy spokojnie, że to są rzeczy, które tylko młodzież interesować mogą, a my już z wieku samego obojętne być powinny? Nie, przeciwnie i my choć starsze i nie bawiące się musimy mieć swój własny, jasny i zdecydowany pogląd na karnawał i zabawy w czasach dzisiejszych.

Dlaczego, poco nam to? Potrzebne to dla naszych córek, które żywy udział biorą w tem, co nazywamy zabawą czy wieczorkiem karnawałowym. I właśnie dla tych dorosłych córek i synów musimy się interesować wszystkiem, co dotyczy zabaw — wszystkiemi rozrywkami, których młodzież potrzebuje i których jej odmawiać nie możemy.

A trzeba Wam wiedzieć, że tak jak Wy będziecie się zapatrywały na te tak zw. „nowoczesne" zabawy i wogóle wszystkie rozrywki, tak też będą się zapatrywały na nie Wasze dzieci. Nie możecie więc powiedzieć, że to Was już nie dotyczy — przeciwnie, choć same nie bierzecie w tem udziału — macie wielkie i ważne do. spełnienia zadanie. Zadaniem Waszem jest zajmować się tem co robią i jak się bawią w okresie zabaw synowie i córki Wasze. Dbać o wyrobienie w nich zamiłowania do rozrywek tylko godziwych i moralnych, takich, któreby im samym mogły przynieść chwile naprawdę miłej zabawy, nie sprzeciwiającej się moralności i dobrym obyczajom.

Nie potrzeba szerzej tłumaczyć, że opieka nad tym stosunkiem młodzieży do zabaw jest potrzebna, że konieczne jest wyrabianie w młodzieży od lat najmłodszych tego, co nazwać można delikatnem wyczuciem zła i dobra w zabawie. Wyczuciem delikatnem powtarzam, bo istotnie dużo popełnia się nadużyć i grzechów pod osłoną wymyślnych figur nowoczesnych tańców.

Stąd też tak, jak i wszędzie gdzieindziej, należy i w tych wypadkach przeciwstawiać się kulturze pogańskiej i ten odcinek życia wziąć pod wpływy chrześcijańskie i uzgodnić z prawem moralnem.

(patrz ks. dr. Kozubski — Sporty i tańce w świetle nauki katolickiej).

Dlatego właśnie zadania nasze teraz w okresie zabaw są duże. Musimy w tym czasie szczególnie czuwać nad młodzieżą. Najpierw wyrabiać w niej to poczucie, że tylko to co godziwe i dobre jest piękne, a potem przez osobistą obecność na zabawach młodzieży czuwać nad córkami i synami i w ten sposób zapobiegać temu, by czas po okresie zabaw nie stał się przykrym okresem ponoszenia skutków tychże zabaw wśród młodzieży, a dla nas okresem wyrzutów sumienia, że nie dość dobrze spełniłyśmy swoje obowiązki jako matki, starsze siostry, czy opiekunki młodych.

Wpływać przez dobrą i troskliwą opiekę w czasie zabaw na dzisiejszą młodzież, dążyć do tego, aby wszędzie tam, gdzie chodzi o rozrywki nie zapominano o Bogu i Jego przykazaniach, to bardzo ważny nasz obowiązek nietylko jako matek, ale i jako członkiń Akcji Katolickiej, które przecież wzięły sobie za zadanie szerzyć Królestwo Chrystusowe wszędzie, na każdem miejscu, gdyż tylko wtedy odnowimy cały świat w Chrystusie. A więc czuwajmy!

KRONIKA.

Zebranie Zarządu K. S. K. odbyło się w dn. 6-XII ub. r. w lokalu D. I. A. K. pod przewodnictwem prezeski p. L. Kobyłeckiej. Omówiono sprawę wizytacyj i programu.

Wizytacje. Sekr. Gen. odbyła w grudniu wizytację oddziałów K.S.K. w następujących parafjach: 8 — Biała Górna. 9 — Kalej. 10 — Bór Zapilski. 11 — Truskolasy. 12 — Panki. 13 — Ługi. 14 — Przystajń. 15 — Starokrzepice. 17 — Zajączki. 18 — Parzymiechy. 19 — Danków. 20 — Wilkowiecko. 21 — Kłobucko.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

1. Okólnik w sprawie programu pracy.

W grudniu rozesłaliśmy okólnik w którym nakreśliliśmy ramowy plan pracy. Niżej podajemy treść tego okólnika.

„Przesłaliśmy nowe formularze sprawozdawcze. Kierownictwa Oddziałów winny sumiennie wypełnić je zgodnie z książkowością. Jeden formularz sprawozdania rocznego winien być wysłany do Stowarzyszenia w Częstochowie *do dnia 31 stycznia 1935 r*, drugi zaś formularz zachować w aktach Oddziału. W formularzach sprawozdawczych należy dokładnie wypełnić również „Sprawozdanie finansowe za rok 1934” według podanego wzoru. Szczegółowe instrukcje o wypełnianiu spraw finansowych podane są w „Kierowniku” z miesiąca stycznia 1935 r. Dlatego też polecamy Kierownictwu Oddziału powyższy „Kierownik" dobrze przestudjować.

Przypominam, że po nowych wyborach do Kierownictw całkowitych lub częściowych należy przesłać wykaz imienny i ich adresy

nowo wybranych członków do odnośnego starostwa w ciągu dwóch tygodni.

Należy przygotować program pracy rocznej i miesięcznej. W ogólnym programie należałoby uwzględnić ilość zebrań Kierownictw i ogólnych, ustalić termin zebrań.

W dziale pracy oświatowej obmyśleć z góry referaty, obierać tematy; religijne, oświatowe, wychowawcze, zawodowe i okolicznościowe, należy także zwrócic uwagę na walkę z analfabetyzmem.

W dziale pracy organizacyjnej uwzględnić pracę grupową w zastępach, a w ten sposób przygotujemy elitę w Oddziałach.

W dziale religijnym starać się, aby wszyscy członkowie znali dobrze zasady wiary, a więc studjum katechizmu, które w planie pracy zastępów zajmować powinno pierwsze miejsce. Praktyki religijne, jak wspólne nabożeństwa miesięczne, w czasie których członkowie przystępują do Sakramentów św. Na zebraniach plenarnych — kwadranse ewangeliczne, które przeprowadzić można w formie głośnego rozmyślania. Pamiętać o zorganizowaniu, o ile to możliwe, rekolekcyj półzamkniętych i wysłać kilku członków na rekolekcje zamknięte, Bez pism organizacyjnych Oddziały nie dadzą sobie rady w pracy. A więc: „Kierownik", „Przyjaciel Młodzieży", — dla druhów, „Młoda Polka" dla druchen i „Czyn Katolicki", który obecnie jest naszym okólnikiem, a wysyłaliśmy go dla każdego Oddziału pod adresem Ks. Proboszcza, powinny być prenumerowane i czytane przez Kierownictwa i wszystkich członków Oddziałów.

W okresie zimowym pamiętać o bibljotekach, aby spełniały swoje zadanie.

W dziale wychowania zawodowego wszystkie Oddziały położone w rolniczych miejscowościach uwzględniają pracę przysposobienia rolniczego. W każdym Oddziale K. S. M. przynajmniej jeden zespół P. R., druchenki zaś przeprowadzą kursa: gotowania, kroju i szycia, haftu, robót szydełkowych i prasowania. Czy to przy pomocy sił instruktorskich z Częstochowy, czy też własnemi siłami.

W dziale W. F. — aby na kursa i obozy urządzone przez Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży (dawniej Związek) wysłać naczelników. W sezonie zimowym, uprawiać sport łyżwiarski, saneczkowanie, gdzie można to jazdę na nartach. W okresie letnim musztrę, gry i zabawy sportowe, pierś każdego druha zdobić powinna Państwowa Odznaka Sportowa. W czasie zimy urządzić zawody pingpongowe.

Dział estetyczny: przygotować starannie uroczystości organizacyjne. Obmyśleć, kiedy urządzimy wieczornicę, przedstawienia, latem wycieczki. Dobrze przygotować plan pracy w Ognisku.

Naszkicowaliśmy w ogólnych zarysach program pracy dla Oddziałów. Mając na uwadze program ogólny o którym pisaliśmy wyżej

każde Kierownictwo ułoży sobie szczegółowy plan pracy miesięczny i wywiesi go w Ognisku.

Mamy nadzieję, że każdy Oddział K. S. M. zacznie pracę w nowym roku planowo, a wyniki będą coraz to lepsze.

2. Kierownictwa przy pracy.

Drodzy Druhowie! Gdy piszę do Was ten list, to bardzo wielu z pośród Was w tej chwili krząta się około urządzenia Walnego Zebrania, przygotowujecie sprawozdania z działalności, wypełniacie formularze sprawozdawcze, przygotowujecie plan pracy na rok długi. Każdy z Was pracuje ochoczo. Przy pracy tej czasami, kiedy przedstawicie sobie ogrom zadań, które wykonać trzeba, trudności, które piętrzą się przed Wami, to ochota do pracy kapkę zmaleć może, niejeden opuści loty — czy wytrwamy?

Widzę Was wszystkich oczyma duszy, i tych z Kraszewic, Lututowa, co dzielnie na granicy diecezji naszej sztandar nasz dzierżą, a pracą swą i wysiłkiem przynoszą chlubę K. S. M., i te Chłopiska Kochane z Zagłębia, co w ciężkiej walce o byt na duchu nie upadają, a ochoczo stają do pracy zorganizowani, by szerzyć Boże Królestwo na ziemi. Widzę wszystkie Okręgi, Oddziały, Zastępy, Dzielnych i Kochanych Druchów, a wszystko przy pracy organizacyjnej. Chciałbym tak bardzo być razem z Wami w tych chwilach, kiedy to wypracowujecie plany swych prac. Lecz to jest niemożliwe, bo Was tak dużo — ja jeden. Myślą jestem z Wami. Cieszę się, bo widzę, jak Kierownictwa siedzą przy stole i radzą, radzą w jaki sposób Oddział swój podnieść do takiego poziomu, by był najlepszym z najlepszych. Widzę skupione twarze *Prezesów*, którzy starają się wszystko dać swemu Oddziałowi. Słyszę gromkie i stanowcze przyrzeczenie *naczelników*, że każdy druh w jego Oddziale to chłopiec jak świeca. Na klapie munduru widnieć musi u każdego P.O S. Słyszę aż tutaj, jak *gazeciarz* krzyczy: jeżeli chcecie, aby nasz Oddział KSM samobójstwo popełnił, to nie prenumerujcie Kierownika, Przyjaciela Młodzieży i Czynu Katolickiego. Jeśli chcemy, by każdy nasz druh był światłym, wyrobionym członkiem organizacji i my nie ślepi, to pisma organizacyjne być muszą.

Na te słowa *skarbnik* poważnieje, bo wie, że pieniędzy dać musi, a przeto przyrzeka sobie w duszy, że chociaż wypadnie mu nieraz być „sekwestratorem“, ale obowiązki swoje spełni i spełni solidnie. Wszyscy, którzy mogą zapłacić składkę — zapłacić muszą, boć to obowiązek!

Pamiętajcie, że gdy Ognisko będzie zaniedbane, zimne, brudne, bez gier towarzyskich, pism, to praca nie pójdzie. Druhowie nie wytworzą jednej wielkiej rodziny organizacyjnej. Tak odezwał się *gospodarz*. Dlatego dyżury w Ognisku być muszą. Plan pracy w „Ogni-

sku" aby ciągle nie grano w ping-ponga i czasu nie marnowano na czcze gadaniny. Plan ten uwzględnić musi część oświatową, a w niej czytanie pism organizacyjnych i dzienników, dział estetyczny i gry w szachy, warcaby i wiele, wiele tym podobnych. Pozatem pogadanki towarzyskie, chwila humoru a wszystko to ma zdążać do pewnego celu, aby druhów zespolić duchowo i towarzysko podnieść. Wszyscy z podziwem patrzeli na gospodarza i jeszcze nie ochłonęli z wrażenia, a tutaj *Zelator*, kierownik religijny naszego Oddziału dobitnie plan pracy swej wykłada: kwadranse ewangeliczne albo katechizmowe muszą być na każdem zebraniu, miesięczna spowiedź i komunja św. to minimalna porcja pożywienia dla duszy każdego druha, a raz na rok gruntowna kuracja duszy na rekolekcjach zamkniętych.

Pamiętajcie że i ja malowanym *bibljotekarzem* nie będą. Bibljo teka czynna będzie dwa razy w tygodniu, a nowości księgarskie już zamówiłem.

Ja chociaż do Kierownictwa nie należę, ale chciałbym swój plan pracy jako *przodownik* przedstawić. Nasz Oddział położony jest na wsi, każdy druh wcześniej czy później zagon ojcowski odziedziczy, trzeba więc, aby nauczył się gospodarowania umiejętnego. Dlatego też wszyscy druhowie powinni przejść domową szkołę rolniczą w tak zw. „Przysposobieniu rolniczem" nie będę Wam wyjaśniał korzyści z tego płynących, bo sądze, że każdy to już wie, starać się będę wszystkich druhów trzymać tak w zespole, że każdy musi być na kursie przedkonkursowym, przeczytać broszurkę konkursową, czytać „Przysposobienie rolnicze" i dobrze przez cały okres trwania konkursu pielęgnować i przerabiać swój temat. W końcu poważnym głosem, poprawiwszy okulary na nosie odezwał się druh *sekretarz*: wszystkie Wasze piękne plany pracy zapisałem, i pamiętajcie, że na każdem zebraniu Kierownictwa o tem przypominać Wam będę, o tem coście tutaj tak pięknie mówili, a swoje obowiązki wypełnię należycie. Księgowość moja będzie bez zarzutu.

W ten sposób kochane moje chłopiska pracujecie, a pamiętajcie, że podobnie pracuje setki tysięcy naszych druhów. Pracujecie nad sobą, by Majestat Kościoła i Ojczyzny naszej podnieść przez pracę nad swym charakterem, na uszlachętnieniem swej własnej duszy. —

Zapału Wam życzę! Radości w pracy trudnej wprawdzie, ale rodzącej wiosnę w duszy. Wytrwajcie! Zobaczymy się wkrótce na kursach dla kierownictw przy warsztacie życia Waszego organizacyjnego w czasie moich lustracyj.

Chciałbym widzieć Wasze kochanę twarze wesołe, rękawy zawinięte do pracy, a w sercu postanowienie! Gotów! Gotów! zawsze do tego co Boże.

KOMUNIKATY.

1. Czy na stanowiskach w Kierownictwie zaszła zmiana, jeżeli tak, to według załączonego wzoru wysłać pisma do Starostwa.

2. Czy sprawozdania roczne już przygotowaliście i czy są wysłane do Centrali diecezjalnej? Przy sprawozdaniach należy załączyć szczegółowy plan pracy na rok bieżący.

3. Skarbniku! nie masz ty wyrzutów sumienia, że jeszcze twój Oddział nie przesłał 50 proc. z kwesty w dniu święta Młodzieży. A możesz spokojnie spać, gdy twój Oddział zalega ze składką Stowarzyszeniową? A jak tam z długami za pobrane materjały w składnicy stowarzyszeniowej?

4. Wszystkim p. r. przypominamy, aby na kursa przedkonkursowe, urządzane przez O.T.O. i K.R. w 100 proc. byli obecni w miejscowościach, gdzie te kursa będą organizowane. Przypominamy Wam o czytaniu broszurki tematowej i „Przysposobienia Roln."

W dniu 1 lutego przypadają imieniny Pana Prezydenta R. P. Profesora Ignacego Mościckiego. Postarają się w tym dniu Oddziały o zorganizowanie uroczystego zebrania względnie tam, gdzie są zorganizowane Komitety przyłączyć się do nich w celu uczczenia Głowy Państwa.

6. Wspólnie z P. A. K. zorganizować należy uroczystości Papieskie.

7. Druhom z powiatu częstochowskiego podajemy do wiadomości, że próby o POS z terenu powiatu częstochowskiego zostały zatwierdzone przez Wojewódzki Komitet WF i PW. Legitymacje można odebrać w Sekretarjacie, sztuka 5 groszy.

8. Pan Prezes, Ks. Sekretarz Generalny i Pracownicy Stowarzyszenia składają serdeczną podziękę za tak licznie przesłane przez Was życzenia Świąteczne i Noworoczne.

Wzór pisma do Starostwa w sprawie zmiany Kierownictwa:

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE
Młodz. Męskiej w Częstochowie
Oddział w..............................
L. d.....................
Dot. Zmiany Kierownictwa.

........................, dnia ....193 r.
Wolne od opłaty stemplowej na mocy art. 116, 114, pkt. 1 i 160 pkt. 3u. o. s.

Do Starostwa Powiatowego
w ....

Stosownie do art. 41 ustęp 3 prawa o stowarzyszeniach z dn. 27.10. 1932 r. (Dz.U.R.P. Nr. 9.34. poz. 72) donosimy uprzejmie, że w składzie osobowym Kierownictwa naszego Oddziału zaszły następujące zmiany:

a) p. .... pełniący obowiązki ....
ustąpił, a w jego miejsce wybrano p. ....
zamieszkałego w..............................

b) p. .... pełniący obowiązki ....
ustąpił, a w jego miejsce wybrano p. ....
zamieszkałego w ....
c) p. .... pełniący obowiązki ....
ustąpił, a w jego miejsce wybrano p. ....
zamieszkałego w ....

Prosimy uprzejmie o przyjęcie do wiadomości naszego zawiadomienia i potwierdzenie jego dokonania. Z poważaniem

Pieczęć Oddziału. Podpis Prezesa i Sekretarza.

Wzór pisma do Starostwa w sprawie zmiany adresu Oddziału.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE
Młodz. Męskiej w Częstochowie
Oddział w ....
L. dz. ....

.............................., dnia .... 193. r.
Wolne od opłaty stemplowej na mocy art. 16, 144 pkt. 1 i 160 pkt. 3 u. o. s.

Dot. zmiany adresu.

Do Starostwa Powiatowego
w ....

W myśl art. 41 ustęp 3 prawa o stowarzyszeniach z dn. 27.10.1932 r (Dz. U. R. P. Nr. 9|34 poz. 72) donosimy uprzejmie, że obecny adres naszego Oddziału jest ...., ul. .... Nr. ....

Z poważaniem

Pieczęć Oddziału. Podpis Prezesa i Sekretarza.

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Moc ducha.

Wartość człowieka nie zależy od jego bogactw, urzędu, choćby najwyższego, który piastuje, lecz od stopnia jego szlachetności. Nie każdy człowiek posiadający dużo dóbr materjalnych cieszy się szacunkiem ludzi, gdyż posiadanie dóbr materjalnych nie idzie w parze z bogactwem dóbr duchowych.

Siła fizyczna przejawia się w wysiłkach i wytrwałości naszych mięśni, siła zaś ducha w żelaznej woli i niezłomnym charakterze, w jasnym i głębokim umyśle i w szlachetności uczuć.

Tak jak siły fizyczne przez ciągłe ćwiczenia stają się coraz silniejsze i wytrzymalsze, a bezczynność i brak ćwiczeń wpływa na zmniejszenie się wydajności, wytrzymałości, a nawet zanik pewnych mięśni, podobnie rzecz ma się z mocą ducha. Gdy pozostawimy naszego ducha bez żadnej kontroli i opieki — siły jego żywotne zmniejszą się a nawet zanikną. Duch, który jest najważniejszą częścią człowieka, wymaga pielęgnacji i ciągłej kontroli. Należy poznać samego siebie, swoje zalety i wady i to tak, jak dobry doktór, bada dokładnie przyczyny, objawy choroby i odrazu wyszukuje środki zaradcze, aby nie dopuścić choroby do groźniejszego stadjum. I my musimy być dla siebie dla swojej duszy lekarzami. Im lepiej poznamy samych siebie, tem lepiej i łatwiej będzie nam prowadzić swoją duszę po drodze wskazań nauki Chrystusowej.

Pierwszym więc warunkiem i pierwszym etapem pracy na sobą — to poznanie samego siebie. — Gdy już zgłębimy swoje „ja" — musimy nakreślić sobie plan pracy duchowej. Nie możemy uniesione wielkim zapałem — zabrać się do wyrywania wszystkich naszych wad i ułomności i przywar. Nie dałybyśmy rady.

Należy się zabrać systematycznie, lecz z całą bezwzględnością Musimy posiadać dużo silnej woli. Posiadanie nieugiętej silnej woli zapewnia dojście do postawionego celu i przezwyciężenia wszystkich przeszkód. Nie ilość ludzi stanowi o sile gromady, czy narodu, lecz siła ich ducha. To samo odnosi się do organizacji.

Druchny! kochając swoje KSM, starać się musicie o podniesienie siebie na wyżyny ducha. Same będąc silne innym potraficie podać koleżeńską dłoń. Druchny z KSM silne nie pięścią ale silne duchem!

KOMUNIKATY.

1. W lutym czeka nas urządzenie tygodnia trzeźwości w dn od 2 do 8 lutego. I druchny powinny poruszyć temat walki z alkoholizmem na swych zebraniach. Mają tutaj bardzo szerokie pole do działania, gdyż jako gospodynie, często przyjmują gości, częstując ich napojami alkoholowemi czyli trucizną. Trzeba przez odpowiednie referaty, pogadanki i przedstawienia pouczyć wszystkich o bardzo zgubnych skutkach używania alkoholu. Pamiątką tygodnia trzeźwości niech będzie założenie „kółka abstynenckiego". Broszurka p.t. „Kółko abstynenckie" w KSM pouczy jak prowadzić kółko.

2. Dnia 2 lutego przypada święto Matki Boskiej Gromnicznej, kółka religijne winne uczcić ten dzień wspólną Komunją św,

3. 6 lutego rocznica koronacji Ojca św. Piusa XI należy więc w tym dniu urządzić akademję.

4. 1 lutego dzień Imienin Prezydanta Rzeczypos. p. Ignacego Mościckiego.

5. Do walki z analfabetyzmem stanęło już kilka druchen — czekamy na dalsze zgłoszenia i zamówienia elementarzy do nauczania.

Czekamy na rychłe przesłanie dokładnie wypełnionych *druków sprawozdawczych* odpisu z walnego zebrania i programu pracy. Druchny sekretarki do dzieła!

6. Zbliża się *czas trwania kursów dla Kierownictw.* Pamiętajcie! — całe Kierownictwo musi się stawić. Dla każdej druchny z Kierownictwa będzie coś ciekawego.

Czy zamówiłyście już?

W pierwszych dniach grudnia ub. r. „Ostoja" rozesłała do abonentów czasopism organizacyjnych zaproszenie do przedpłaty, blankiety P. K. O. oraz kartki zamówienia. Wystarczy tylko wypełnić odpowiednie rubryki na takiej kartce, wysłać ją do „Ostoi" i zamówienie uskutecznione. Prostszego sposobu być nie może. „Ostoja" wprowadziła tę nowość, by abonentom ułatwić zamawianie czasopism.

Nie wolno zapominać, że równocześnie należy przekazać pieniądze na konto „Ostoi" w P. K. O. Nr. 202.768.

REFERAT REKOLEKCYJ ZAMKNIĘTYCH

Kalendarzyk rekolekcyjny.

W Domu Rekolekcyjnem w Częstochowie, ul. św. Barbary 43, odbędą się następujące serje rekolekcyjne:

Dla Kobiet od 25 lutego do 1 marca.
Dla pp. Organistów od 11 — 15 marca.
Dla Panien od 19 — 23 marca.
Dla Mężczyzn od 26 — 30 marca.
Dla Pań z inteligencji od 1 — 5 kwietnia.
Dla Młodzieży Męskiej od 8 — 12 kwietnia.

Początek każdej serji pierwszego dnia podanego w ogłoszeniu o godz. 7 wiecz., zakończenie ostatniego dnia rano, Koszta utrzymania za cały czas pobytu wynoszą od 8 — 12 złotych.

KRONIKA REKOLEKCYJNA.

W Częstochowie w Domu Rekolekcyjnym odbyły rekolekcje zamknięte w dn. od 10 — 14 stycznia b.r. panie Nauczycielki w liczbie 16 osób, pod kierunkiem O. Alfonsa Jędrzejewskiego z Jasnej Góry.

W Strzemieszycach w domu SS. Pasjonistek zorganizował i przeprowadził rekolekcje zamknięte ks. Fr. Strugała w dniach od 29 grudnia do 1 stycznia b.r. dla niewiast, w liczbie 19 osób.

D.I.A.K. składa niniejszem serdeczne podziękowanie W. O. Alfonsowi Z. P. oraz Ks. Fr. Strugale za łaskawe przeprowadzenie i poniesione trudy w czasie rekolekcyj.

C A R I T A S

KOMUNIKATY.

1. Stow. Pań Miłosierdzia, które jeszcze dotąd nie podzieliły swojego terenu parafjalnego na dzielnice i nie wyznaczyły t. zw. „dzielnicowych", które mają czuwać nad biednymi, wyszukiwać i informować Zarząd co komu jest potrzebne — zechcą to uczynić możliwie prędko w celu usprawnienia pracy Stowarzyszenia.

2. Zebrania miesięczne należy zaprowadzić we wszystkich Stowarzyszeniach z porządkiem dziennym, któryby poza sprawami ogólno informacyjnemi o pracy Stow. uwzględniał jeszcze punkt rozważań na temat podany przez Centralę, i komunikaty zawarte w „Czynie Katolickim".

3. Polecamy jako miłą i pożyteczną lekturę na zebrania — książkę ks. E. de Broglie „Św. Wincenty a Pulo" — cena 2,30 zł. (do nabycia w Składnicy D. I. A. K.).

4. Na zebraniu w lutym należy przeczytać artyk. „Ze spostrzeżeń na terenie naszej diecezji" i przeprowadzić dyskusję.

5. **Ruch Charytatywny** — numer grudniowy podaje ciekawe artykuły m. in. 1) Tajemnica żłóbka, 2) Czyjś ojciec i czyjaś matka? 3) Najstarsza fundacja dobroczynna, 4) Miłosierdzie niewiast w starożytnym Kościele i t. p.

Ze spostrzeżeń na terenie naszej diecezji.

Praca Stow. Pań Mił., jej rozmach, dobre wypełnienie obowiązków niesienia pomocy, nie zależy przedewszystkiem od środków materjalnych, od posiadania na ten cel jak największej ilości gotówki, lub specjalnie sprzyjających okoliczności zewnętrznych (jak posiadanie domów dla starców, sierocińce dla dzieci, ochronki i t. p.) w co tak wiele osób niestety wierzy, ale od zrozumienia należytego — *czem jest miłosierdzie chrześcijańskie.*

Najlepiej potwierdzają to osobiste spostrzeżenia, a dodać muszę, że mam ich już dosyć dużo. Zwizytowałam kilkadziesiąt naszych Stowarzyszeń w diecezii, widziałam bardzo dobre i bardzo słabe zrozumienie tej pracy wśród członkiń samych. Z całą też pewnością stwierdzam, że naprawdę jakie zrozumienie, taka praca.

Mówią np. w jednem Stow.: — u nas biednych niema prawie wcale, nie mamy co robić. Ograniczamy swoją pracę do tego, że z okazji świąt nadzwyczajnych (jak Boże Narodz. Wielkanoc i t. d.) dajemy zapomogi dorywcze. Pozatem każdy w ciągu roku sam sobie daje radę — sąsiadka sąsiadce da czego jej trzeba (często spotykane szczególnie na wsi). Dobrze to i pięknie, ale czy my zastanawiamy się nad tem, jak często sąsiadka z niecierpliwością i niekiedy zupełnie wyraźnem niezadowoleniem podaje koszyczek kartofli, trochę drzewa it.p. Czy jednakże nie byłoby lepiej zebrać to osobom zbierającym nie dla siebie, i dać tym potrzebującym w sposób taki, jak tego wymaga miłosierdzie chrześcijańskie, z uśmiechem i dobrem słowem pociechy na ustach? A w końcu, czy potrzebujący dostaje od sąsiadów napewno wszystko co potrzebuje, wszystko to, coby mu mogła dostarczyć dobrze zorganizowana akcja miłosierdzia? Nie łudzimy się, podana niekiedy w nieodpowiedni sposób przez sąsiadki jałmużna staje się często powodem rozżalenia, rozgoryczenia tych, którzy jej potrzebują. Źle pojmują swoje obowiązki te Stow., którym się wydaje, że ta dorywcza pomoc sąsiadek zastępuje ich działalność.

A cóż w takiej parafji robią chorzy, starzy zniedołężniali — cóż robią dzieci opuszczone, nie mające rodziców, lub niedostateczną opiekę, a księdzu proboszczowi któż ułatwi wynalezienie dzikich małżeństw, nakłonienie ich do zawarcia Sakramentu Małżeństwa, i dzieci niekiedy już kilkuletnich jeszcze nie chrzczonych? Któż to wszystko ma zrobić, jeśli Stow. Pań Mił. wskrzesza swoją działalność tylko z okazji świąt? (c. d. n.) J. B.

Wydawca: Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej. Redaktor: **Ks. Stanisław Gałązka**

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie, Bieganskiego 10, Tel. 15-93.